

**Nederlandse Vereniging
voor Kinderfysiotherapie**

Aangesloten bij KNGF

Feiten over

de Kinderfysiotherapeut

DOMEIN

HANDELEN

WERKTERREIN

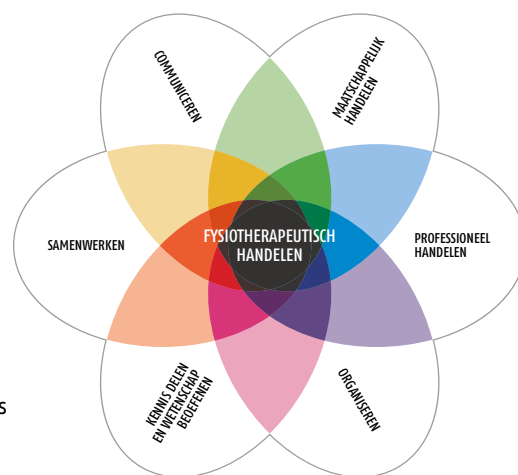

WERKWIJZE

COMPETENCIES

Kinderfysiotherapie is een door het Koninklijk Genootschap voor Fysiotherapie erkend specialisme in de fysiotherapie.

Het Beroepsprofiel (BP) Kinderfysiotherapeut beschrijft de werkzaamheden van de kinderfysiotherapeut alsmede de context waarbinnen deze plaatsvinden en de competenties die daarvoor nodig zijn. Deze factsheet is een verkorte weergave van het BP*. Het BP is gebaseerd op het CanMEDS-model uit 2005 (Canadian Medical Education Directives for Specialists), dat wordt beschouwd als de standaard waarmee competenties helder en systematisch gedefinieerd kunnen worden in de (para)medische sector.

Wanneer een kinderfysiotherapeut?

Ouders/verzorgers van kinderen en adolescenten wenden zich tot een kinderfysiotherapeut omdat zij (dreigende) gezondheidsproblemen signaleren, die het bewegen beïnvloeden en daarmee samenhangende participatieproblemen veroorzaken.

De kinderfysiotherapeut is dé specialist in het bewegen en de motorische ontwikkeling van kinderen van 0-18 jaar.

Therapieën waarvoor geen evidentie bestaat of die niet zijn gebaseerd op een westerse rationale vallen buiten het domein van de kinderfysiotherapie.

Domein van de kinderfysiotherapeut

De kinderfysiotherapeut richt zich op (dreigende) gezondheidsproblemen die het bewegen beïnvloeden van kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar. Het handelen is gebaseerd op geïntegreerde kennis van groei en ontwikkeling van het bewegingssysteem en de specifiek bij kinderen voorkomende problemen in het musculoskeletale, neurologische en cardiopulmonale systeem die het bewegen beïnvloeden.

De kinderfysiotherapeut concentreert zich op geïndiceerde en zorg gerelateerde preventie.

Het domein van de kinderfysiotherapie betreft met name:

- Zuigelingen met een asymmetrie/voorkeurshouding of overstrekken
- Kinderen met problemen met uitvoeren van motorische vaardigheden
- Een vertraagd motorisch niveau (grote en/of fijne motoriek ten opzichte van leeftijdsgenoten)
- Schrijfproblemen
- Houdings- en bewegingsproblemen
- Pijnklachten van het houdings- en bewegingsapparaat
- Vermoeidheids- en conditieproblemen
- Somatisch Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten (SOLK)
- Bewegingsproblemen als gevolg van trauma
- Aangeboren, chronische (progressieve) aandoeningen, waarbij het fysiek functioneren of de bewegingsgerelateerde gezondheid wordt beperkt.

Het handelen van de kinderfysiotherapeut

Het handelen van de kinderfysiotherapeut kenmerkt zich door een ontwikkeling gerelateerde, leeftijdsadequate en context gerelateerde benadering en begeleiding van het kind en de ouders/verzorgers van dat kind. Kinderfysiotherapeuten komen via een proces van klinisch redeneren tot een specifiek kinderfysiotherapeutische diagnose, op basis waarvan therapeutische en/of preventieve interventies worden bepaald en uitgevoerd. De kinderfysiotherapeut biedt behandeling bij het herstel en het ontwikkelen van het optimale bewegen en bij behoud en achteruitgang van het bewegen.

Werkwijze van de kinderfysiotherapeut

De kinderfysiotherapeut beslist of er wel of geen indicatie bestaat voor kinderfysiotherapie. De kinderfysiotherapeut kan hierbij een collega-(master) fysiotherapeut consulteren. Indien (ook) andere hulp nodig is, verwijst de kinderfysiotherapeut terug naar de verwijzer of, indien het kind en de ouders/verzorgers zonder verwijzing zijn gekomen, adviseert de kinderfysiotherapeut een andere zorgverlener of een gespecialiseerde fysiotherapeut te consulteren. Consultatie tijdens de behandeling van een andere fysiotherapeutisch specialist komt ook voor evenals samenwerking.

De kinderfysiotherapeut werkt planmatig, doelgericht en procesmatig. Hierbij staan centraal:

- Kindgerichte zorg
- In de context van het gezin en de school
- Beslissingen in overleg met kind en / of ouders

Aandacht voor het bewegen van kinderen van maatschappelijk belang

Aandacht voor bewegen van kinderen wordt belangrijker door relevante demografische ontwikkelingen zoals:

- Toename aan culturele diversiteit
- Pluriformiteit in opvoedingstradities
- Grotere arbeidsparticipatie van beide ouders
- Minder ruimte om buiten te spelen
- Verandering van spelgedrag
- Toename van gebruik van digitale middelen

Daarbij komt dat steeds meer kinderen hun opvoeding gedeeltelijk ontvangen op een kinderdagverblijf en bij de buitenschoolse opvang. Ook krijgen veel gezondheidscondities een chronisch karakter en worden 'levensloopziekten'.

Competenties van de kinderfysiotherapeut

- Kinderfysiotherapeutisch handelen: screening, diagnostiek, opstellen behandelplan en behandeling bij kinderen met problemen in het bewegingssysteem
- Communiceren met kind en ouders
- Samenwerken in netwerk
- Kennis delen en wetenschap beoefenen
- Maatschappelijk handelen
- Organiseren
- Professioneel handelen

Werkterrein van de kinderfysiotherapeut

In Nederland zijn ruim 1800 geregistreerde kinderfysiotherapeuten actief. Het grootste deel van de kinderfysiotherapeuten werkt binnen de eerstelijnsgezondheidszorg, in kinderfysiotherapiepraktijken, in praktijken met meerdere fysiotherapeutische specialisten, en in gezondheidscentra die zijn gericht op de jeugdgezondheidszorg. Behandeling aan huis komt in de eerste lijn veel voor bij zuigelingen, jonge kinderen en kinderen met een verminderde weerstand of complexe problematiek, en in het kader van palliatieve zorg. Behandeling op school (primair onderwijs) wordt ook in de eerste lijn toegepast en dan met name bij het kind met motorische problemen die zich uiten in de schoolcontext of als er motorische problemen zijn die een verdere leerontwikkeling binnen school belemmeren. Kinderfysiotherapeuten zijn eveneens werkzaam in de intramurale zorg, voornamelijk in ziekenhuizen, revalidatiecentra, scholen voor speciaal onderwijs en categorale zorginstellingen zoals medisch kleuterdagverblijven.

Masteropleiding Kinderfysiotherapie

Kinderfysiotherapeuten studeren inmiddels af op Master of Science niveau, het aantal masterkinderfysiotherapeuten in de beroepspraktijk neemt toe.

De kinderfysiotherapeut is direct toegankelijk zonder tussenkomst van een verwijzend arts.

Bij kinderen die aan huis behandeld worden en kinderen die onder de chronische zorg vallen, is wel een verwijzing nodig.

De kinderfysiotherapeut heeft zich een centrale positie verworven in de zorg voor ontwikkelingsproblemen in het bewegingsdomein bij kinderen en jeugdigen.